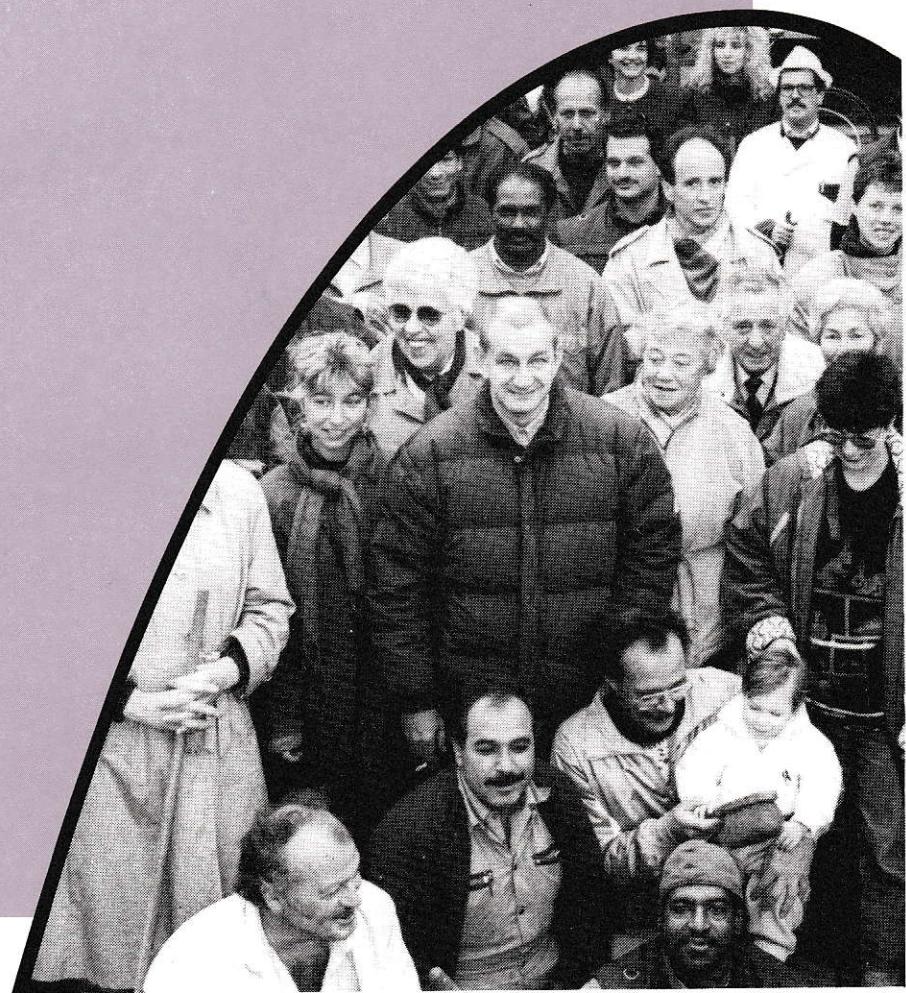

Bruisende wijk (1)

Introductie van het innovatiefonds in Rotterdam

maart 1993

BRUISENDE WIJK

Deze brochure begeleidt de introductie van het innovatiefonds in Rotterdam. Het budget is in 1993 nog bescheiden van omvang (1,7 miljoen), maar is voorzien in 1995 uit te groeien tot een interessante jaarlijkse geldstroom van 10 tot 20 miljoen gulden. De besteding van het budget is een aangelegenheid van de deelgemeenten.

Er zijn diverse aanleidingen voor het op gang brengen van deze geldstroom:

1. In 1994 eindigt het stedelijk project Sociale Vernieuwing. Het proces moet uiteraard daarna wel doorgaan. Eén van de instrumenten om dit proces permanent van brandstof te voorzien is een innovatiebudget. Omdat het bestuurlijk zwaartepunt vanaf 1994 nog meer bij de deelgemeenten ligt, moeten zij over dit budget kunnen beschikken.
2. De projectgroep Schaefer heeft in 1991 voorgesteld om alle potjes van het Rijk op het gemeentelijk vuur te zetten. Rotterdam heeft dit voorstel van harte gesteund. Vanuit de gedachte dat besluitvorming over vernieuwing zo dicht mogelijk bij moet plaatsvinden, is het logisch om ook te bezien welke stedelijke potjes er op het deelgemeentelijk vuur kunnen. Het gaat dan om de potjes waaruit momenteel op sociaal gebied projecten, experimenten en procesonderzoek worden betaald.
3. Met de eenmalige injectie van 4 miljoen gulden zijn in 1990 vele honderden initiatieven van onderop gerealiseerd. Het NIMO heeft op grond van een zeer positieve evaluatie over de effecten van deze actie geadviseerd deze nog eens te herhalen. Een innovatiebudget maakt dit op deelgemeentelijk niveau mogelijk.

De verdeling van het innovatiebudget 1993 is opgenomen als bijlage 1.

Aan de besteding van geld uit het innovatiebudget zijn geen voorwaarden verbonden. Gelet op de herkomst is het o.a. mogelijk dat deelgemeenten besluiten zelfbeheerinitiatieven verder te ondersteunen. Ook is goed denkbaar dat iedere deelgemeente een eigen innovatiefonds instelt, waarin tevens middelen uit bestaande budgetten worden gestort. Zo'n innovatiefonds kan dan o.a. werken als smeermiddel om andere fondsbeheerders op het gebied van werk, onderwijs, stadsvernieuwing, zorg te bewegen in projecten te investeren.

Deze gedachte van een Innovatiefonds als onderdeel van een groter raderwerk van fondsen is in bijlage 2 aanschouwelijk gemaakt.

Een Innovatiefonds stelt deelgemeenten in staat vernieuwende initiatieven van bewonersorganisaties, vrijwilligersgroepen, welzijnswerk en overige maatschappelijke organisaties te ondersteunen. Initiatieven die bijdragen aan het beeld van de "bruistende wijk".

Een blauwdruk van een "bruistende wijk" is onmogelijk en onlogisch. Daarvoor verschillen de wijken en deelgemeenten teveel van elkaar.

Omgekeerd is het echter ook zonde om initiatieven en projecten die in de ene wijk reeds succesvol zijn gebleken, niet in een andere wijk te herhalen. Imitatie kan bijna nooit, inspiratie wel.

Daarom heeft het projectbureau Sociale Vernieuwing voor deze brochure 12 projecten geselecteerd die de moeite van herhaling elders waard zijn. De projecten zijn voor een belangrijk deel afkomstig uit de actiegebieden sociale vernieuwing. In 1992 zijn er hiervan al enkele als exportartikel door 7 deelgemeenten/stadsdelen overgenomen. Het budget voor exportartikelen is vanaf 1993 onderdeel van het Innovatiebudget. Via deze brochure zetten we -vrijblijvender dan in 1992- de exportformule voort.

Het projectbureau neemt zich voor om rond de jaarwisseling '93/'94 een uitgebreide brochure met elementen voor een bruistende wijk te produceren.

De twaalf geselecteerde projecten, die tevens de rode draad vormen van de maandelijkse nieuwskaart sociale vernieuwing, worden hierna als volgt toegelicht:

1. Korte projectomschrijving.
2. Samenwerkende partijen.
3. Financiën.
4. Contactpersonen.

Het gaat om:

1. Restaurant McKenniet (Hoogvliet).
2. Leerschool de Wijk (Nieuwe Westen).
3. Gezondheidsinformatiepunt punt 50 (Feijenoord).
4. Wijksportproject (Het Oude Westen).
5. Preventiemonteur (Nieuwe Westen).
6. Autosleutelwerkplaats (Hillesluis).
7. Wijkpost (Nieuw Engeland-Hoogvliet).
8. Wijkschoonmaakbedrijf (Crooswijk).
9. Kunst & Kids (Oude Noorden).
10. 'T Praathuis (Overschie).
11. Wijkrestaurant (Vreewijk).
12. Ouderenservice (IJsselmonde).

1. **(KINDER) RESTAURANT MCKENNIET (Nieuwe Engeland-Hoogvliet)**

Projectomschrijving

De leerlingen van de Openbare Basisschool "De Vlam" in Nieuw Engeland kunnen sinds oktober 1992 gezond ontbijten en luchten. Op school! Het omgebouwde en aangeklede leslokaal en de professioneel ogende keuken, vormen samen het kinder-restaurant McKenniet.

Voor wie niet verder wil kijken, is het een "gewone" (wat heet) schoolkantine. De geïnteresseerde bezoeker ziet echter al snel dat het meer is. Het project past in de meervoudige strategie van de school, de bewonersorganisatie "Kenniet Bestaat Niet" en de deelgmeeente om het samenleven in Nieuw Engeland te veraangenamen. McKenniet verenigt de volgende doelstellingen:

- * **Vanzelfsprekend:** het bieden van gezonde voeding aan kinderen die daar thuis niet (altijd) aan toekomen.
- * **Een alternatief voor zwerfgedrag richting snackbar.**
- * **Profilering van de school door middel van het bieden van overblijffaciliteiten,** waardoor de school ook voor werkende ouders buiten Nieuw Engeland aantrekkelijk wordt.
- * **Het meer en beter betrekken van ouders/verzorgers bij onderwijs, school en elkaar via de dagelijkse koffieservice voor ouders in het restaurant.**
- * **Speelse informatie en voorlichting over voeding en gezondheid.**

Het Kinderrestaurant wordt inmiddels dagelijks door zo'n 60 jonge klantjes en 15-20 ouders/verzorgers bezocht.

In het restaurant vinden één medewerker van Multibedrijven en twee medewerkers van Nieuwe Banen Rotterdam Werkt full-time emplooi. Tot slot zijn 4 vrijwilligers in en rond het restaurant actief.

Ten behoeve van de organisatie en exploitatie is een aparte stichting opgericht.

Samenwerkende partijen

De belangrijkste organisatorische partners in Hoogvliet zijn de bewonersorganisatie en het team van de basisschool.

Ondersteuning/projectontwikkeling is verzorgd door het Stedelijk Bureau Ander Werk.

Financiën

Het restaurant genereert via de betaling voor maaltijden en koffie zekere inkomsten. De prijzen zijn niet te hoog gemaakt, waardoor McKenniet nu een weekopbrengst van ca. f 750,- heeft. Op jaarbasis (40 effectieve schoolweken): f 30.000,-. De aanloopkosten (verbouwing, inrichting e.d.) zijn gesubsidieerd uit verschillende bronnen:

- de deelgemeente bekostigde een deel van de investering;
- de Stichting Kinderpostzegels deed een gift voor algemene kosten;

- het Stedelijk Bureau Ander Werk verschafte, naast "gratis" projectontwikkeling (gesubsidieerd instituut), een startsubsidie.

Totaal bedroegen de aanloopkosten f 80.000,-.

De deelgemeente heeft voor enkele jaren de niet-subsidiabele loonkosten gegarandeerd.

Contactpersonen

SBAW: Jan de Haas, Mariniersweg 158a, 4141700.

Restaurant McKenniet: Riet Verhoef, Constanzastraat 18-20 (OBS "De Vlam"), 4161861.

2. LEERSCHOOL DE WIJK (Het Nieuwe Westen)

Projectomschrijving

Het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal is er simpel in: een leerschool is een "plaats waar men zich in iets bekwaamt of er gelegenheid toe vindt". In het project waar we het hier over hebben, is voor leerlingen van de VBO-school De Beukelburg "de Wijk" met recht zo'n plaats om zich in iets te bekwamen. In het onderhouden van die wijk, om precies te zijn.

Naast en gedeeltelijk in plaats van het reguliere beroepsonderwijs, heeft sinds november 1992 een 10-tal leerlingen van 15-17 jaar de gelegenheid gekregen praktijkervaring op te doen in o.a. onderhoud en reparatie van woningen en woonomgeving. Het gaat hierbij om leerlingen in het derde schooljaar, die nog niet zijn "voorgeschakeld" naar een specialisatie (automonteur, electriciën e.d.). De meesten zijn nog relatief kort in het land. De zes-weekse stage biedt behalve hand-vaardigheid ook de mogelijkheid taal-vaardigheid op de werkvloer op te doen.

Tot slot en van wezenlijk belang, is dat de praktijkweken een extra stimulans vormen in het onderwijs op school. Leerlingen weten waarom ze naar school gaan en zullen naar verwachting minder snel geneigd zijn er de brui aan te geven.

Tot zover dit deel van Leerschool De Wijk; er is echter nog een extra.

Behalve een beweging -van leerlingen- de wijk in, is er ook een beweging vanuit de wijk de school in! Praktijkmensen leggen als gastdocenten hun ervaringen voor aan de leerlingen van de Beukelburg. Behalve praktici van de stageverlenende organisaties, zijn er ook gastdocenten die op een andere manier bij wijk en stad betrokken zijn, zoals politiefunctionarissen, drugshulpverleners en een wethouder.

Leerschool De Wijk maakt zo zijn naam in alle opzichten waar.

Samenwerkende partijen

De organisatorische partners zijn VBO-de Beukelburg, de beheercoördinator/projectleider Sociale Vernieuwing in het Nieuwe Westen en stichting De Meeuw (ondersteuning welzijn-onderwijsvoorrang).

Voorts zijn betrokken als organisaties die stageplaatsen leveren: het Gemeentelijk Woningbedrijf, Spullenhulp, dienst Gemeentewerken (wijkonderhoudsploeg), Servicepunt Spangen Veilig en de dienst Recreatie Rotterdam.

Financiën

Het project kost wél veel bereidheid en energie, maar -tenzij we die energie in geld zouden uitdrukken- betrekkelijk weinig geld. Voor praktijkmateriaal, hulpmiddelen, lesmateriaal is een bedrag van 10.000 gulden beschikbaar gesteld door stichting De Meeuw.

Contactpersonen

De Beukelburg: Els Koornstra, Beukelsdijk, 4771944.

Stichting De Meeuw: Rien van Genderen, Katendrechtse lagedijk 186-i, 4863022.

Projectleider Nieuwe Westen: Henk Vis, Puppenstraat 60, 4760444.

3. "GEZONDHEIDSINFORMATIEPUNT" PUNT 50 (Feijenoord)

Projectomschrijving

Punt 50 is in dit geval niet de aanduiding van een type munitie waarmee oudgedien-den nog in het leger moesten oefenen.

Het is ook niet helemaal alleen een gezondheidsinformatiepunt, al komt dat een stuk meer in de richting.

Het is een combinatiehuis -Nijverheidsstraat 50- waar bewoners informatie over gezondheid kunnen halen, maar ook speelgoed voor hun kinderen kunnen lenen en zo nu en dan een reparatiecursus kunnen volgen. Als afzonderlijke activiteit misschien niet spectaculair, in combinatie al een stuk leuker, maar vooral als initiatief door en (overwegend) voor vrouwen in Feijenoord de moeite van herhaling waard. Punt 50 wordt gerund door zo'n 15 vrouwelijke vrijwilligers, ondersteund door een part-time beroepskracht. Voor de technische ondersteuning is iemand van Nieuwe Banen Rotterdam Werkt ingehuurd. Het project is prominent onderdeel van de Gezonde Stad-organisatie. De essentiële inzet van vrijwilligers waarborgt de laagdrempelige toegankelijkheid van de gezondheidsvoorlichting. De combinatie met de Spel-o-theek brengt mensen spelenderwijs met gezondheidsvoorlichting in aanraking.

Samenwerkende partijen

Buurthuis en GGD zijn de belangrijkste partners, uiteraard steunend op bewoners-vrijwilligers.

Financiën

De eenmalige kosten (verbouwing, inrichting, spelmateriaal) van het informatiepunt en spel-o-theek bedroegen f 70.000,-.

Jaarlijkse exploitatielasten inclusief loonkosten sociaal-cultureel werkster en inleenvergoeding NBRW bedragen ca. f 30.000,-.

Er zijn drie kostendragers:

- sociaal-cultureel werk;
- middelen actiegebied sociale vernieuwing;
- GGD (personeelsinzet).

Contactpersonen

Punt 50: Elly de Bruin, Nijverheidsstraat 50a, 4861587.

GGD: Frederique de Vries, Schiedamsedijk 93, 4339933.

4. WIJKSPORTPROJECT (Het Oude Westen)

Projectomschrijving

Het eerste project in deze brochure dat niet uit een actiegebied komt, is ontwikkeld in een desondanks zéér actief gebied.

Een wijk waar bewonersorganisatie, welzijnswerk, basiseducatie en anderen van oudsher hun doelen en activiteiten met elkaar in verband brengen. Het Wijksporthproject is hier weer een voorbeeld van.

In het project worden vier doelen gecombineerd:

- * Aandacht voor jongeren die werkloos zijn.
- * Inspelen op de groeiende interesse van met name allochtone jongeren in sport.
- * Aangrijpen van de mogelijkheid nieuw vrijwilligerskader aan te boren.
- * Vergroten van sportaanbod.

Wat in 1991 en '92 heeft plaatsgevonden is het volgende:

1. Een groep van 25 jonge werkloze mensen werd geworven voor de intensieve cursus Recreatie Sportleiders A (RSL-A). Het betrof hier zowel vrijwilligers als werkzoekenden.
2. Waar nodig volgden de jongeren een speciaal hiervoor aangepaste cursus van de Stichting Basiseducatie.
3. Tijdens de cursus RSL-A organiseerden de cursisten regelmatig sportactiviteiten voor andere wijkbewoners en ondersteunden zij het "Wijksporthteam".
4. Sommige deelnemers namen aan het project deel via de Jongerenpool.

16 Jongeren legden het examen van de cursus RSL-A met goed gevolg af.

Dezen zijn allen inmiddels aan het werk, full-time dan wel part-time, in de wijk of elders in de stad.

De overigen zijn in belangrijke mate nog altijd regelmatig actief als sportvrijwilliger.

Samenwerkende partijen

Stichting Rotterdam-West, Beweging Recreatie En Spel (BRES), Basiseducatie Oude Westen, Stedelijk Bureau Ander Werk, Jongerenpool Rotterdam Werkt, aktiegroep Oude Westen, Wijkgebouw "Odeon", speeltuinvereniging Weena.

Financiën

Personeelskosten: f 45.000,-

Organisatiekosten: f 25.000,-

Uitgezonderd de Aktiegroep, Jongerenpool en speeltuinvereniging hebben alle hiervoor genoemde partijen een deel van de kosten gedragen, waarvan SBAW en Stichting Rotterdam West de grootste posten. Ook de deelnemers voldeden een eigen bijdrage.

Contactpersonen

Stichting Rotterdam West: Bart Kleijweg, Coolsestraat 47, 4122622.
Stedelijk Buro Ander Werk: Jan de Haas, Mariniersweg 158a, 4141700.

5. PREVENTIEMONTEUR (Het Nieuwe Westen)

Projectomschrijving

"Preventiemonteur meest gevraagde exportartikel" is tegenwoordig een denkbare krantekop, waar al redelijk wat Rotterdammers niet meer verbaasd over zouden zijn. In 1992 importeerden Delfshaven, Provenierswijk en Kralingen deze vondst uit Het Nieuwe Westen al.

Ook in die wijken is inmiddels iemand aan de slag die:

- woningen op aanvraag voorziet van buitenverlichting;
- 'kierstandhouders' op ramen en deuren plaatst;
- bewoners adviseert over eenvoudige technische maatregelen om dieven niet "de gelegenheid" te geven;
- voorlichting geeft.

Het doel mag duidelijk zijn: woningen en straten onaantrekkelijk maken voor boeven en er daarbij voor zorgen dat -terechte of onterechte angst- van bewoners wordt verminderd.

In Het Nieuwe Westen hebben verzekeringsagenten inmiddels laten weten dat het aantal schadeclaims na inbraken merkbaar verminderd.

Een ander aardigheidje: een bedrijf uit de wijk levert sloten e.d. met 10% korting.

De preventiemonteur is in dienst van Multibedrijven en gedetacheerd bij de bewonersorganisatie in de wijk.

Samenwerkende partijen

Aktiegroep Het Nieuwe Westen, Politie, Multibedrijven.

Financiën

De loonkosten, werkbudget en huisvestingslasten telden in Het Nieuwe Westen op tot zo'n f 30.000,-.

Inmiddels is in deze wijk door de preventiemonteur een 'eigen' pand betrokken, dat tevens als spreekuurlokatie van Buro Slachtofferhulp en als voorpost van de politie dienst doet (de Preventiewinkel). Dit verhoogt de kosten vanzelfsprekend.

De preventiemonteur wordt nu nog betaald uit de actiegebiedgelden sociale vernieuwing in Het Nieuwe Westen.

Contactpersonen

Preventiewinkel: Hans Grootzwagers, Vierambachtstraat 129a, 4243583.

Aktiegroep: Erik Lugtmeier, Puppenstraat 56, 4778477.

6. AUTOSLEUTELWERKPLAATS "DE SLEUTELAAR" (Hillesluis)

Projectomschrijving

Hoewel er in dit land al jaren wordt gewezen op autosleutelwerkplaatsen als nuttig instrument voor wijkbeheer en sociale vernieuwing, moeten de gerealiseerde werkplaatsen met een kaarsje gezocht worden. In Rotterdam zijn er al wel twee, waarvan de oudste en bekendste "de Sleutelaar" in Hillesluis is, met 250 leden.

Doele en nut van de sleutelwerkplaatsen liggen voor de hand:

1. Het bieden van een goed geoutilleerde plaats voor mensen om hun eigen auto te repareren, verbouwen, op te poetsen.
2. Het van de straat houden van dit storende, voetverkeer hinderende, lawaaiige tijdverdrijf.
3. Het voor handen hebben van een verwijspunkt voor de politie bij optreden tegen illegaal sleutelen.
4. Realiseren van gecontroleerde afvoer van schadelijke stoffen (olie e.d.).
5. Creëren van additionele werkgelegenheid.

Sleutelen op straat, voor de deur, is aantrekkelijk. Een autosleutelwerkplaats moet net zo aantrekkelijk zijn.

Een model-werkplaats beschikt daarom over (in willekeurige volgorde):

- * Voldoende ruimte om 5 sleutelaars tegelijk aan de slag te kunnen hebben.
- * Een brug, zodat onder de auto gewerkt kan worden.
- * Een verenigingsstructuur.
- * Goed en voldoende gereedschap.
- * "Thuisvoordelen", zoals toilet, telefoon, koffie.
- * Twee arbeidsplaatsen voor regulering, administratie, toezicht, inkoop e.d.
- * Cursussen als Pech Onderweg, Auto & Vakantie.

Vanzelfsprekend moet gewaakt worden voor misbruik van de werkplaats als uitvalsbasis voor zwart werk.

Samenwerkende partijen

In Hillesluis waren het indertijd de bewonersorganisatie, een groep vrijwilligers en het SBAW.

De opzet van een werkplaats in Hoogvliet wordt inmiddels voorbereid door vrijwilligers, SBAW, Stichting Werk in Hoogvliet en een comité van aanbeveling waarin vertegenwoordigers van de woningcorporaties, Politie, ROTEB.

Financiën

De financiële opzet uit Hillesluis is moeilijk te reconstrueren. Illustratief en indicatief is een begroting voor een werkplaats in Zuidwijk.

Investering (verbouwing + inrichting): f 90.000,- eenmalig.

Exploitatie: f 38.000,- jaarlijks.

De exploitatiekosten moeten geheel uit de opbrengsten gedekt kunnen worden, dat wil zeggen door lidmaatschap, cursusgeld, consumpties, speciale verhuur.

De investeringskosten dienen te worden gesubsidieerd.

Deelgemeenten die medewerking willen verlenen aan de realisering van de sleutelwerkplaatsen hoeven dit zeker niet geheel uit de eigen begroting te halen. Integendeel. Hier werkt de raderwerkformule van het Innovatiefonds optimaal. Een eenmalige bijdrage voor dit doel aan het SBAW en reservering door het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam/WijkOntwikkelingsMaatschappij resulteren in de zekerheid dat een deel van de investering gedekt wordt. Per sleutelwerkplaats is gemiddeld f 50.000,- beschikbaar.

De preciese kostentoedeling zal op grond van een definitief plan moeten plaatsvinden.

Contactpersonen

SBAW: Margriet Jongerius, Mariniersweg 151, 4141700.

WOM: George Müller, Josephstraat 7, 4362383.

De Sleutelaar: Dhr. Renes en Spiering, Olympiaweg 56, 4791646.

7. WIJKPOST (Nieuw Engeland-Hoogvliet)

Projectomschrijving

Vestiging van een kantoor in een wijk, helpt dat?

Het hangt er maar van af wat je er mee beoogt en wat er zoal te halen is.

In Hoogvliet zijn ze er van overtuigd dat wijk- en buurtposten een belangrijke extra dienstverlening bieden op het gebied van beheer, werkgelegenheid en materiële hulpverlening als er maar genoeg functies in verenigd zijn.

Achter de deur van de Wijkpost in Nieuw Engeland wordt samengewerkt door: de woningcorporatie, de wijkonderhoudsploeg, Algemeen Maatschappelijk Werk, dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Stichting Welzijnsbevordering Antillianen en Arubanen, Stichting Basiseducatie, Politie.

De wijkpost is de thuisbasis voor diverse functionarissen, zoals de huismeester en de wijkonderhoudsploeg en tevens uitvalsbasis voor diverse instanties die er spreekuur houden. BAliemedewerkers zijn de permanente Haarlemmerolie. Zij zorgen voor de juiste verwijzing (intern en extern), geven algemene informatie en kunnen afspraken maken.

De wijkpost verenigt:

- klantgericht werken;
- informatievoorziening;
- voorlichting over ontwikkelingsprojecten;
- vergaderlokatie.

Samenwerkende partijen

Zie boven. Samenbrengende partij is het bureau Beheer van de deelgemeente.

Financiën

Door de noodzakelijke aankoop van een pand in Hoogvliet waren de eenmalige kosten betrekkelijk hoog. Deze zullen per lokatie sterk verschillen.

Voor het overige is door deelnemende partijen vooral in natura (apparatuur e.d.) bijgedragen.

De exploitatielasten worden inclusief personeelslasten voor een belangrijk deel door de deelgemeente gedragen (ca. f 50.000,-).

De baliemedewerkers zijn via werkgelegenheidsbevorderende maatregelen in dienst genomen (Kaderregeling Arbeidsinpassing).

Contactpersonen

Projectleider Beheer Hoogvliet: Henk Jense, Middenbaan Noord 47, 4726501.

8. WIJKSCHOONMAAKBEDRIJF (Crooswijk)

Projectomschrijving

Naast veel ander moois, levert Crooswijk met regelmaat pakkende slogans, waar we in de sociale vernieuwing graag gebruik van maken "Sociale vernieuwing: we zijn gisteren begonnen" en "Kan er hier nog gewerruk worde?" zijn er daarvan twee. Beide slogans zijn van toepassing op de beschrijving van het initiatief dat het Wijkorgaan (de bewonersorganisatie) al in 1989 nam om een schoonmaakbedrijf op te zetten. In 1991 ging het bedrijf van start.

Waarom zo'n bedrijf en wat is de formule?

De bewonersorganisatie streefde naar een drieledige verbetering van de leefbaarheid:

- een meer bevredigende schoonmaak en onderhoud van de portiekwoningen;
- het bestrijden van werkloosheid cq. het scheppen van perspectiefvolle werkgelegenheid voor langdurig werkzoekenden;
- het drukken van de woonlasten (hoewel zelf schoonmaken natuurlijk nog goedkoper is) door als kleinschalig opererend bedrijf een kwalitatief goed produkt te leveren tegen zo min mogelijk (overhead) kosten.

Het schoonmaakbedrijf in Crooswijk telt naast een bedrijfsleidster vier uitvoerend medewerkers, allen werkend op een reguliere arbeidsplaats. Contracten met de corporaties in de wijk, voor schoonmaak van zogeheten collectieve verkeersruimten bij honderden portiekwoningen, zorgen inmiddels voor voldoende inkomsten om het bedrijf economisch zelfstandig te laten voortbestaan.

Samenwerkende partijen

Wijkorgaan Crooswijk, Wijkontwikkelingsmaatschappij, Patrimoniums Woningstichting, Beheercoördinator Crooswijk.

Financiën

De WOM heeft voor de aanloopkosten een startsubsidie en achtergestelde lening van totaal f 50.000,- verstrekt.

Omdat de bedrijfsformule inmiddels bekend is, zal bij herhaling (zoals reeds het geval in Spangen) een lagere bijdrage afdoende kunnen zijn.

Het "produkt" wijschoonmaakbedrijf behoort inmiddels tot het standaardaanbod van de WOM.

Contactpersonen

Wijschoonmaakbedrijf Crooswijk: Marianne Huizer, Pijperstraat 37, 2140175.

WOM: George Müller, Josephstraat 7, 4362383.

9. KUNST EN KIDS (Oude Noorden)

Projectomschrijving

Eigenlijk geen bruisende wijk denkbaar zonder Kunst en Kids.

In het Oude Noorden hebben ze aan het wensenlijstje van het beheer van Heel, Schoon en Veilig ook Vrolijk toegevoegd. In deze wijk gaan wijkbeheer en kunst hand in hand.

De "kids" in dit project, zijn de kinderen van de zes basisscholen in de wijk. Diverse van hen wijden zich regelmatig vol overgave aan het vervaardigen van kunstzinnige objecten, vooral schilderingen.

Ze verfraaien delen van het openbaar gebied, kregen het afgelopen jaar o.a. opdracht voor een schildering in het Politiebureau aan de Zwaanshals en leveren ook aan hun eigen school.

Daarnaast wordt hun werk tentoongesteld in de artotheek "Couleur lokaal". Zoals een artotheek betaamt, worden de kinderkunstwerken ook uitgeleend.

Inspiratiebron voor de kinderen vormen de harde en zachte kanten van het bestaan in een wijk als het Oude Noorden. Regelmatig gaan de begeleiders met de kinderen de wijk in om te zien wat er allemaal goed en mis gaat.

Voor andere objecten dan schilderijen -zoals tegeltableaus- maken de kinderen vaak gebruik van nog bruikbare afvalprodukten. Deze kunst kijken ze regelmatig af van het project Scrap, waarvan afval o.a. decor's worden gemaakt.

De artotheek telt momenteel ca. 80 abonnees, in twee jaar tijd zijn ruim 140 werken uitgeleend. Het project draait vrijwel volledig op vrijwilligers, aangevuld met een part-time coördinator en een vakkracht.

Samenwerkende partijen

De bewonersorganisatie Oude Noorden nam het initiatief. Verder participeren de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam, het Centrum Beeldende Kunsten, de basisscholen in de wijk.

Financiën

De investeringskosten (een jaar huur, inrichting, materiaal) zijn in 1990 gedekt uit de toenmalige 4 miljoen pot sociale vernieuwing en bijdragen van de SKVR. Totaal: f 60.000,-.

De exploitatielasten bedragen (inclusief loonkosten) jaarlijks ca. f 50.000,-. Deze worden gedragen door deelgemeente, Kunstzaken en natuurlijk de abonnees.

Voor speciale acties en derhalve extra kosten, vindt het project regelmatig sponsors.

Contactpersonen

Couleur lokaal: Cindy Visser (bewonersorganisatie Oude Noorden), 3e Pijnackerstraat 6b, 4661544.

10. 'T PRAATHUIS (Overschie)

Projectomschrijving

Niet alleen in Fabeltjesland, maar ook in Overschie: een praathuis. Geen huis voor vergadertijgers, maar voor de overwegend oudere bewoners van de 3 Provincienflats in deze deelgemeente. Praten in één van de 374 flatwoningen was hard nodig, vonden twee actieve vrijwilligsters in 1990, om de ervaringen van de pas afgeronde ingrijpende renovatie te verwerken en als bewoners weer iets nieuws op te bouwen. Hoewel de keiharde noodzaak van het praathuis niet aangetoond kon worden, wisten de vrijwilligsters het Gemeentelijk Woningbedrijf en Sociaal-Cultureel Werk in de wijk er van te overtuigen dat een experiment alleszins de moeite waard was. Er werd een 3-kamerflat geregeld en ingericht en het praathuis was een feit.

Zo simpel?

Neen! Ruim vijf maanden gingen heen voor alle fondsen en donateurs bijeen geprokkeld waren om de boel sober maar doelmatig in te richten. Huismeesters bleken een onmisbare steun bij de werkzaamheden.

De opening was in september 1990.

't Praathuis in Overschie bestaat dus nu ruim 2 jaar, al is het feitelijke 'huis' op een tweede adres beland. Praten over renovatie doen de bewoners nog wel eens, maar er gebeurt meer. 't Praathuis is uitgegroeid tot een goedkoop laagdrempelige voorziening, waar bezoekers kunnen handwerken, waar spelmiddagen zijn, maar waar ook gezamenlijk gegeten kan worden. Alles georganiseerd door bewoners zelf.

Voor wie vindt dat contactbevordering bij uitstek een aangelegenheid van professionals moet zijn, is het vast een gruwel; voor wie vindt dat faciliteiten geboden moeten worden aan bewoners om dat wat ze onderling kunnen regelen, ook vooral te doen, is 't Praathuis een mooi voorbeeld om inspiratie uit te putten.

Samenwerkende Partijen

Zie financiën.

Financiën

Zoals aangeduid, het begin was sprokkelen: bakker en slager, kapper en kruidenier en vele andere droegen bij om het startbedrag van zo'n f 10.000,- (!) te verwerven. De wat grotere financiers: deelgemeente, Woningbedrijf, Stg. Volkskracht en Julianafonds. Bij de start was door de sponsoring ook al voor een deel in de exploitatie voorzien.

De exploitatielasten zijn laag. De deelgemeente, Stichting Welzijn en het Gemeentelijk Woningbedrijf dragen de vaste lasten (huur en energie), de bezoekers brengen via consumpties/maaltijden de rest op.

Contactpersonen

't Praathuis: Lenie den Hollander, Blijvenburgstraat 13, 4375818.

11. **WIJKRESTAURANT** (Vreewijk)

Projectomschrijving

Tegenover Wijkcentrum De Brink in Vreewijk bevindt zich **wijkrestaurant** -hoe kan het ook anders- "De Overkant".

Het restaurant biedt iedere werkdag aan gemiddeld 20 klanten een keuze uit twee degelijke en betaalbare menu's. Koks en bedienend personeel doen het werk onbetaald.

Toch doet niet iedereen het alleen maar voor de lol. Onder de medewerkers bevinden zich enkele -vooral jonge- mensen voor wie het om een arbeidsgewenningsproject gaat. Anderen kunnen via werk in het restaurant de praktijkcomponent van beroepsopleidingen invulling geven.

Als onderdeel van opleiding, arbeidsgewenning of als vrijwilliger, telt het restaurant 14 medewerkers.

Een exact omschreven doelgroep is er niet, maar over het algemeen zijn de klanten alleenstaand en niet meer zo heel jong.

Het restaurant verwerft mede naam door de gezelligheid en contactfunctie die het biedt.

Samenwerkende partijen

Wijkcentrum, vrijwilligers, SBAW.

Financiële consequenties

Naast relatief omvangrijke verbouwings- en inrichtingskosten (ca. f 70.000,-) is voor "De Overkant" een bijdrage van 20.000 in de exploitatie gegeven door het Stedelijk Bureau Ander Werk.

Deze bijdrage is beperkt tot het eind van de aanloopperiode van twee jaar. Daarna moet "De Overkant" zichzelf kunnen bedrukken.

Contactpersonen

Wijkcentrum "De Brink": Hans van Assem, Dreef 71, 4195100.

12. "OUDERENSERVICE" (IJsselmonde)

Projectomschrijving

Het bijzondere van dit project is, dat het niet bestaat!

We hebben de vlag speciaal voor deze brochure ontworpen. De lading die het dekt, is echter helemaal echt en de moeite van navolging waard.

Waar het om gaat, is de optelsom van activiteiten en voorzieningen voor ouderen in IJsselmonde waar additioneel werk gecreëerd is, waardoor inmiddels 14 medewerkers van Nieuwe Banen Rotterdam Werkt emplooi hebben gevonden.

Het gaat om:

- 4 medewerkers maaltijdvoorziening;
- 4 medewerkers wijkbusproject;
- 2 medewerkers dagopvang hulp verzorgingstehuis;
- 2 medewerkers Klussendienst;
- 2 medewerkers ter ondersteuning Netwerk Vrijwilligerswerk.

In belangrijke mate werken de NBRW-'ers samen met vrijwilligers.

Dat niet echt over één project Ouderenservice gesproken mag worden, komt onder meer voort uit het feit dat genoemde voorzieningen en banen niet in één keer zijn ontwikkeld. Het is een groeimodel of zo men wil bouwpakket, waar telkens een nieuwe set bouwstenen aan toegevoegd kan worden. Centraal daarin is de regio-coördinator Ouderentwerk die vanuit Combihuis Meerweide de projecten ondersteunt.

Samenwerkende partijen

Dienstencentrum, Netwerk vrijwilligers, combihuis Meerweide,

Financiën

Behalve inleenvergoedingen (f 5.000,- p.p. per jaar) voor medewerkers NBRW, moeten vooral kosten worden gemaakt voor begeleiding.

In IJsselmonde zijn deze kosten voor rekening van de deelgemeente.

Contactpersonen

Ouderentwerk IJsselmonde: Eileen Zaat, Groot Hagen 20, 4821100.

Bijlage 1: VERDELING INNOVATIEBUDGET 1993

Het fonds is in 1993 opgebouwd uit 3 elementen:

1. Budget Zelfbeheer (f 800.000,-); voor deelgemeenten en niet-deelgemeenten.
2. Budget Deelraden en wijken (f 400.000,-); idem.
3. Collegeprioriteit (f 500.000,-); alleen voor deelgemeenten.

Voor de wijken in niet-deelgemeentelijke gebieden kan dus alleen gerekend worden op de twee eerstgenoemde "potjes". Voor deze gebieden is een bedrag van f 400.000,- gereserveerd. Dit bedrag is -op grond van inwoneraantallen- als volgt verdeeld:

Interimorganisatie Beheer West	: f 203.200,-
Interimorganisatie Beheer Zuid	: f 156.800,-
Stadsdriehoek	: f 24.000,-
Heijplaat/Pernis	: f 16.000,-

Voor de deelgemeenten resteert een bedrag van 1,3 miljoen gulden.

Op grond van de sleutel van het deelgemeentefonds is de verdeling.

Overschie	: f 74.000,-
Noord	: f 139.000,-
Hilligersberg-Schiebroek	: f 118.200,-
Kralingen-Crooswijk	: f 163.600,-
Prins Alexander	: f 214.300,-
IJsselmonde	: f 174.100,-
Charlois	: f 192.200,-
Hoogvliet	: f 161.000,-
Hoek van Holland	: f 63.600,-

Bijlage 2: **RADERWERK**

